

Isztantuli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József kir. herceg-utca 1. szám

Felelős szerkesztő:
REITZ JÁNOS

Előfizetési ára egy hóra 35000 korona
Egyes szám ára: 1500 korona

A cseh választások

(R. J.) Csodálatos dolog ez nálunk, hogy milyen előszeretettel, majdnem azt mondhatnók furorral foglalkozunk mi, az aprólékos és sokszor, legtöbbször meddő dolgainkkal, holott a minket nagyon is közelről érintő nagy dolgok mellett szinte közömbösen megyünk el. A nemzetgyűlés nyugalmát néha heteken keresztül megbolygatja és zavarja egy-egy lényegtelen incidens és a jó magyar temperamentumot az izgalmak robbanásig tudja feszíteni még olyan híreske is, vajjon Albrecht főherceg és környezete elmegy-e egy nemzetgyűlési ülésre vagy sem.

Természetesen ilyen viszonyok között nem igen látjuk meg az olyan dolgokat, amelyek százszor és ezerszer fontosabbak, mint az, hogy Lendvay milyen gorombaságokat mondogat széles jó kedvében vagy más ehhez hasonlókat.

Itt van például a cseh választások eredménye, amely tudvaleg a cseh kommunistáknak igen jelentős előretöréséről számol be. Ezt se a közvélemény, se az öt irányító sajtó nem értékeli kellően, pedig ez a választási eredmény magyar nemzeti szempontból különös tekintettel arra, hogy a nemzeti kisebbségi pártok derekasan megállták a helyüket a harcban — nagyon értékes tényezője lehetne a magyar igazságok érvényesülésének, ha azt kellően ki tudnók használni.

Nem vitás, hogy cseh kommunisták térhódítása az orosz szovjet propagandájának eredménye. A cseh politika és Szovjet-Oroszország közötti meleg érzelmi kapcsolódás közismert. Seholy a keleten olyan termő talaja a kommunizmusnak nincs, mint Csehországban, amint azt a mostani cseh-választások eredménye is igazolja. De itt van az amerikai Unió elsősorban és mögötte Anglia, Olaszország, sőt Franciaország is, tehát az egész nagyantant, amely sanda szemmel néz a magántulajdon elleni minden szervezkedésre és így a kommunizmus terjedésére. A nagyantant és az amerikai Unió két kézzel kapna utána, ha a Kelet felől Nyugat felé áramló eszmék ellen erős gátat emelne egy egységes nemzet, amely nem éli ki összes energiáit házi perpatvarokban és apró tülekedésekben, hanem történelmi hivatás teljesítésére jelentkezne.

Egészen bizonyos, hogy a nagyantant államférfiai is tisztán látják már, hogy az a védőfal, amelyet a Párizs körüli békekérek tákolnak össze és amelyet a nacionalizmus hazug mázával vontak be, a neki szánt feladatnak megfelelő nem tud, a romló és támadó erők kivédésére gyenge és így szinte természetellenesen ezt a feladatot nekünk

kellene átvenni. De ehhez két dolog szükséges. Az első, hogy erőt mutassunk, a másik, hogy ennek a feladatnak teljesítésére vállalkozzunk is. Igenis, ha itt olyan rend és nyugalom volna, amelynek elérésére minden komolyabb tényező elismerése mellett Bethlen törekszik is, ha ez már megvolna, Szovjet-Oroszország és a kommunizmus ellen eredményes erőfeszítésre csak egy nemzet jöhetne számba és ez — a magyar. Csak évszázados történelmi hagyományainkhoz lennének hűek és történelmi rendeltetésünket végeznők el, ha ezt a feladatot vállalnók is.

Természetesen nem ingyen. Do ut des. Nem ideális elképzelődés,

Kleblsberg kultuszminiszter erőlyesen visszautasította Rupert Rezső támadását

Farkas István súlyosan megsértette a papságot — Izgalmas szócsaták a nemzetgyűlés mai ülésén — A kultuszárca költségvetésének részletes vitája

Budapest, november 27. A nemzetgyűlés mai ülését feltizenegykor nyitotta meg Huszár Károly alelnök. Napirend szerint folytatta a Ház a kultuszárca költségvetésének tárgyalását.

Rupert Rezső a költségvetés címénél szólal fel. — Kifogásolja azt, hogy a kultuszminiszter őt egy tegnapi közbeszólása miatt a bíróság elé invitálja és közbeszólását üres fecsegésnek minősítette. — Nem látja szükségét annak, hogy a bíróság elé menjen. A kultuszminiszter hatalmas presztizsét magánvállalkozásba vitte bele. Igazgató-sági tagja a Magyar Tudományos Társulatok sajtóvállalatának.

Kleblsberg: Ugy van, most is az vagyok.

Rupert: Ez a vállalat harmad-áron kapja a papírt.

Kleblsberg: Tessék ezt a parlamenten kívül megismételni.

Rupert: Ez a vállalat konkurenciát támaszt a többi vállalatoknak. Erre mondtam, hogy az üzlet és a hatalom összeférhetetlen.

Kleblsberg: De csak az immunitás védelme alatt mondja ezt.

Rupert: Naiv fogás.

Rupert: Tiltakozom az ellen, — hogy gyerekes módra mindig a bíróság elé invitáljanak. Nem fogadja el a költségvetés címét.

Kleblsberg azonnal válaszol:

— Azok az állítások, amelyeket Rupert Rezső tegnapi felhozott, — büntetőper tárgyát képezték. Mivel Rupert azt mondta, hogy a hatalom és az üzlet össze nem egyeztethető, felszólítottam, hogy nyilatkozzát a parlamenten kívül ismételve meg, hogy a büntető eljárást

nem fantasztikus álom, nyers, reális valóság lehet az, hogy abban az esetben, ha megtaláljuk önmagunkat, ha megteremtjük a nagy nemzeti egységet, reánk bizzák ezt a történelmi feladatot azok, akik — talán most már ők is belátják — eléggé botorul el akartak bennünket törölni a föld színéről. Eljöhét az idő még pedig közelesem — a cseh választások eredménye is erre vall — amikor elhivatunk erre a szerepre. És amikor teljes joggal — amennyiben erőt tudunk mutatni kifelé is — azt mondhatjuk: jó, vállalkozunk erre a világ nyugalomát és békéjét megmentő munkára, de ennek ellenértéke — a magyar integritás.

megindithassam ellene. Ő most kijelentette, hogy ezáltal erre nem hajlandó és ezért bármennyire sajnálom, de ismét kénytelen vagyok beszédét felelőtlen fecsegésnek minősíteni.

— Még akkor, amikor miniszter nem voltam, mint a Történelmi Társulat elnöke a Tudományos Társasággal együtt megállapítottuk, hogy az akkori drágaságban nem tudunk tudományos könyveket és folyóiratokat kiadni. Ezért 3 altruisztikus vállallattal együtt részvénytársaságot alapítottunk. Az osztalék kizárólag a tudományos társaságnak jut, magánérdekről tehát szó sem lehet.

— Ezt különben a bíróság is megállapította. Nem hagyom magam terrorizálni és nem szerelem le az a nyomdát, mert ármékséklő okokból szükség van rá. Sok hibája lehet, de tapasztalhatták, hogy megijeszteni engem nem lehet.

— Különösen nem ijedek meg Ruperttől, akinek nem volt bátorsága ahhoz, hogy a parlamenten kívül megismételje kétértelmű nyilatkozatát és a bíróság elé álljon. (Helyeslés a kormánypárton.)

A nemzetgyűlés elfogadta a címet és áttért az első rovat tárgyalására, amely a személyi járandóságokról szól.

Előbb Szabó Imre, majd Farkas István szólal fel. Egyik másik harcos tábori püspök társadalmi és felekezeti ellentéteket szit és ahe-lyett, hogy az evangéliumba mélyednének, politikai szempontból kezelik a vallási kérdéseket. (Erre nagy zaj tör ki a kormánypárton: Ilyet már még sem lehet mondani,

kiáltják a szociáldemokraták felé.) Az állam nem arra való, hogy fejőstehene legyen ezeknek a politikai stréberkedéseknek.

Huszár alelnök: Farkas képviselő ur olyan egyéneket, akik itt a nemzetgyűlés előtt nem védekezhetnek, politikai stréberkedéssel vádol, ezért rendreutasítom.

Kleblsberg azonnal válaszol:

Sajnálattal hallgatta végig a felszólalást, meg kell védelmeznie a tábori papságot az elhangzott vád ellen, mert ők kizárólag a krisztusi szeretet művelik.

Lendvai: Megszoktuk már ezeket a rágalmakat, mást nem is várhatunk tőlük. — kiálltja a szociáldemokraták felé.

Farkas István: Az állam pénzén fenntartott izgatók.

Huszár Károly: Ismét rendreutasítom a képviselő urat.

Kleblsberg: Farkas István azt mondta, hogy a vallás magánügy, mi ezzel szemben azt mondjuk, — hogy a vallás elsősorban közérdek. Kéri a rovat elfogadását.

A nemzetgyűlés a rovatot elfogadta.

Baross János a katolikus autonómia kérdését veti fel. Sürgeti ennek a kérdésnek mielőbbi megoldását.

Hegymegi Kiss Pál a protestáns egyház helyzetéről szól. Azt mondja, hogy a kultuszminiszter mostohan bánik a protestáns egyházzal. Erőteljes támogatást kér a kultuszminisztertől.

Barabás Samu az 1923. évi 38. te. teljes egészében való végrehajtását követeli. A lelkesi pótlékoknak visszaállítását és az állami segélyeknek megfelelő felemelést kéri. Majd a nyugdíjas papok és papiözvegyek helyzetéről szól és a nyugdíjak felemelését kéri.

Meskó Zoltán: Ellítél minden olyan ténykedést, amely az egyes felekezetek között ellentéteket akar szítani. Hazaárulás számbamenő büntetést követ el ma az, aki a felekezetek között ellentéteket szit. A nyugdíjas papokra hívja fel a kormány figyelmét, akik már alig tudják palástolni nyomorukat.

Lendvai István: Mert a palást is szétszakadt már.

Meskó: Követeli a katolikus autonómia vonatkozó törvénynek mielőbbi betervezését.

Peyer Károly: Ha a katolikus híveknek is megengednék a beleszólást az egyházi vagyon kezelésébe, a vagyon ellenőrzésére, akkor a vagyonkezelésnél nagyobb gondossággal járnának el, nem fordulna elő az, hogy a vallási alapról szanalnak lapvállalatokat. Kérdi a kultuszminisztertől, mennyi kára volt a vallási alapnak a Nép című napilap megbukása miatt.

Haller István: Ha támogatott volna a lapot, akkor nem bukkott volna meg. A vallási alapot talán más, jobban kamatozó helyen kel-

lene tartani, mint a Nemzeti Hírel intézetnél.

Klebensberg: Nem érzi annak komikumát, hogy ezt ön kéri számon? Semmi esetre sem a katolikus egyház érdekei vezetik.

Peyer Károly: A Nemzeti Hírel intézetet anyagilag gyanus intézet **Klebensberg:** Egy nagyon jó lábon álló intézet. Nem tűröm, hogy az immunitás védelme alatt hitelrontást kövessen el.

Peyer: A papság és az egyház ház eltartása a hívek kötelessége. A katolikus autonómia elől nem lehet kitérni.

Klebensberg: Nem ért hozzá, ne beszéljen bele.

Peyer: Az elnök ismételt felszólítására — tekintettel arra, hogy beszédeideje lejárt, befejezi beszédét. Felvilágosítást kér a minisztertől

a vallási alap kezelésére vonatkozóan.

Rupert szerint a katolikus egyház vagyona nincs igazságosan elosztva, hogy feladatát teljesíthesse. A felsőpapság aránytalanul nagy jövedelmeket élvez.

Szakács Andor: A nyugdíjas katolikus papok járandóságának felemelését kéri.

Haller István csatlakozik az előtte felszólaló kívánságához. A lelkészek nemcsak vallási, hanem nemzeti funkciót is teljesítenek, ezért mindent meg kell tenni, hogy anyagi függetlenítsük őket. Tiltakozik az ellen, hogy a katolikus vallási és tanulmányi alap elszámolásait a nemzetgyűlés vizsgálja felül. Kijelenti, hogy „A Nép” című lap a katolikus vallásalapból egy fillért sem kapott.

A budapesti egyetemen ismeretlen tettes összetörte a keresztet

A dékán azonnal szigorú vizsgálatot rendelt A diákság hangulata rendkívül izgatott

Budapest, november 27. Felháborító eset történt a központi egyetemen. Az első emelet 3. számú tanteremben reggel az előadásra érkező diákok a tanterem ajtaja felett levő keresztet összetörve a katedrán találták. Az ismeretlen tettes, aki a keresztet összetörte, leszakította a falról a nemzeti Hísekegy plakátját és azt is összetépte.

Az egyetemi diákság körében fűtőzként terjedt el a vallásos és nemzeti érzést mélyen sértő cselekmény híre és a diákok izgatottan tárgyalták az eseményt, amelyről jelentést tettek a dékának.

A dékán azonnal elrendelte a szigorú vizsgálatot. Ezzel egy időben a Verbóczy bajtársi egyesület

bezáratta az egyetem kapuit és mindenkit leakart igazoltatni, hogy a tettest kinyomozza. A dékán azonban kinyitatta a kapukat.

A diákság között egyre izgatottabb lett a hangulat, amely később fenyegetővé vált a zsidó diákokkal szemben, akik között a tettest gyanúsították. A kapuknak a dékán által elrendelt kinyitása után a zsidó diákok elhagyták az egyetemet, hogy elejét vegyék esetleges inzultusnak és incidensnek.

A kereszt és a nemzeti Hísekegy meggyalázóinak kinyomozására a legszigorúbb vizsgálat folyik.

Egy cseh kapitányt kémkedésért 6 évi fogházra ítélték

A tiszt beismerte, hogy Oroszország részére kémkedett

Prága, november 27. A prágai törvényszéken tegnap újabb kémkedési pert tárgyalt Knobloch táblabíró büntetőtanácsa. A vádlottak padján Kraemera Oldrich 29 éves tartalékos törzskapitány ült. A vádat Tion dr. államügyész képviselte, aki a rendtörvény hatodik szakasza alapján katonai kémkedéssel vádolta Kraemerát.

A vádirat szerint Kraemera 1924-ben és 1925 elején Prágában és Bukarestben kémkedett Szovjet-oroszország számára. Azonkívül öszszekötötést tartott fenn Prágában, Berlinben és Bécsben idegen államok diplomatáival. Így Bachmann Jánossal, a prágai szovjetkövetség konzulátusának főnökségével és más szovjet tisztviselőkkel. Azonkívül azzal is vádolják Kraemerát, hogy 1925 június 13. és 19-ike között Hlavacek Oldrichot Szovjet-oroszország részére való kémkedésre akarta Zsolnán rábírní.

A tárgyalás mindvégig zárt volt Kilene tannt hallgattak ki, valamint a nemzetvédelmi miniszterium szakértőit. Fiala törzskapitányt és Rumpos Prokop vezérkari tisztet.

Nyolc órai tárgyalás után kihirdette a bíróság az ítéletet, amely szerint Kraemerát kémkedésben bü

nősnek találta s ezért hat évi súlyos börtönrre, negyedévenkénti börtöre, polgári jogainak négy évre való elvesztésére és a perköltségek megtérítésére ítélte.

A vizsgálati fogságot beszámítják büntetésébe. A bíróság bebizonyítottak találta, hogy Kraemera idegen államok részére kémkedett, ellopta a repülőosztág eliffre kulcsát és idegen államok képviselőivel tartott fenn összeköttetést.

Súlyosbító körülménynek tekintette azt, hogy kémkedésével megkárosíthatta volna az államot és tettét megfontoltan követte el. Enyhitő körülménynek vette Kraemera eddigi büntetlen előéletét és beismerését. Tion dr. államügyész az ítélet ellen felebbezett. Kraemera az ítélet kihirdetése után annyit mondott:

— Büntetésemet megkezdem! Kraemera Pisek városában véresében végezte az erdészeti iskolát. 1916-ban román fogságba került, ahol a cseh légőba jelentke-

zett, innét Franciaországba jutott, és a huszonegyedik francia légő hadnagya lett. 1919-ben feleségül vette egy francia altiszt özvegyét. Ugyanabban az évben elvégezte a pilóta-iskolát. Ezután visszatért Csehországba és az olműtzi mechanikus iskolának parancsnok-helyettese volt. 1921-ben a mozgósítás napján Pozsonyba vezényelték ki, a mozgósítás után pedig Egerben szolgált. 1924 februárjában saját kérelmére tartalékba helyezték s ez időtől kezdve üzte a kémkedést.

Kétségessé vált a II. számú gazdasági iskola felépítése

A kultuszminiszter nem adhat anyagi hozzájárulást — A városnak nincs elég pénze, hogy az iskolát felépítse

Debrecen városa már évek óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy a II. számú gazdasági iskolát felépíteti, mert erre az iskolára feltétlenül szükség van. Legutóbb a város anyagi hozzájárulást kért a kultuszminisztertől, aki maga is szükségesnek látta ennek a gazdasági iskolának felépítését s erre a célra 200 millió koronát ígért meg.

Most a belügyminiszter leiratot intézett Debrecen városához, melyben több fontos dolgot közöl. E leirat szerint a kultuszminiszter átírt a belügyminiszteriumhoz és hangsúlyozta, hogy a II. számú gazdasági iskola felépítését melegen pártolja, de a városnak ezt a vállalkozását anyagilag nem támogathatja, mert erre nincs megfelelő fedezete. — Egyben pedig kérte a belügyminiszteriumot, hívja fel a várost, hogy a felépítéshez szükséges összeget a külföldi kölcsönből teremtsék ki.

Ez a belügyminiszteri leirat keletlenül érintette a városi tanácsot, amely most már nem nagyon bizik a II. számú gazdasági iskola felépítésében. A külföldi kölcsönből ugyanis egyáltalában nem lehet bármilyen összeget is erre a célra kiszakítani, hiszen erről az oldalról a várost már eddig is horribilis károk érték, ugyannyira, hogy a beruházási programot lényegesen meg kellett szűkíteni. — Egyébként is a törvényhatósági bizottság közgyűlése már megállapította a részletes beruházási programot s azt megváltoztatni nem volna észszerű.

Végül is a városi tanács úgy határozott, hogyha a kultuszminiszter nem adhatja meg az ígért 200 millió korona hozzájárulást, akkor a II. számú gazdasági iskolát nem építik fel, mert a városnak nincs módjában a szükséges összeg előteremtése.

A vádtanács még nem döntött Fazekas Sámuel letartóztatása ügyében

A miskolci Reggeli Hírlap felelős szerkesztője Fazekas Sámuel ügyében még a mai napon sem történt döntés. Mint megírtuk dr. Pényes Endre védő a tegnapi napon benyújtotta törvényszék vádtanácsához felebbezését a vizsgálóbírónak a letartóztatást elrendelő végzése ellen.

Az iratok és a felfolyamodás még a tegnapi napon visszakerültek az ügyészséghez, ahol dr. Bod Kálmán ügyészségi alelnök az ügy referense. Az ügyészség Fazekas Sámuel lapszerkesztő szabadlábra-

helyezésének a kérdésében ma délután tett indítványt. Az ügyészség álláspontja ebben a kérdésben nem ismeretes, mert az indítványtétel a legnagyobb diszkreció mellett történt meg s arról még csak nem is szivárogtak ki hírek.

Ma délután 1 óra felé ült össze a vádtanács dr. Kesseri Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök elnökle mellett, hogy Fazekas Sámuel szabadlábrahelyezésének kérdésében döntést hozzon. A vádtanács tanácskozása több mintegy fél óráig tartott s végül is olyan jogi kérdések merültek fel, amelyeknek a tisztázása a mai napon történhetett meg s így a szabadlábrahelyezés kérdésében való döntés nélkül oszlott szét fél 2 órakor.

A valószínűség mellett szól, hogy a holnapi napon ismét össze fog ülni a vádtanács, hogy esetleg döntöjön a védő felfolyamodását illetően.

Ma délelőtt dr. Preieszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbíró elnöke kihallgatta Fazekas Sámuel s vallomásáról hosszabb, kimerítő jegyzőkönyv készült. A kihallgatás részleteiről semmi sem szivárgott ki s így nem lehet tudni, hogy a Reggeli Hírlap mult év egyik decemberi számából inkriminált két hírlapi cikk szerzősége valamennyire is tisztázást nyert-e.

Gyümölcsfatulajdonosok

csak akkor remélhetik, hogy gyümölcsfaik meghozzák az óhajtott szűs és egészséges termést és a kívánt mennyiséget, ha gyümölcsfaikat kellőképen gondozzák. Most van az ideje, hogy lombhullás után kevés költéssel és kis fáradsággal biztosítsák a jó termést a gyümölcsérés idejére. Permetezőszert tehát valódi békébéli DENORINNEI, mely a levéltetveket, téli araszolókat, mindenféle pillét ellen a leghatékonyabb szer. — A pószmété Amerikai uszitharmota ellen pedig az egyedül bevált ANTIFUNGINT ajánljuk. Gombabetegségek terjedését s keresen akadályozhatjuk meg a Chinoin kúrtól SULFAROL készítményvel, míg a gyümölcsfaik veszedelmes kártevőit, az apró patáslepkét és vértetveket irtására Enda-Chinoinnal föltétlenül sikerrel végzünk. Nyitott sebhelyeket ne hagyjunk a fákn törzsén, hanem kenjük be Alimola vértető kátránnyal, hogy így is is elejét vegyük a vértetvek szaporodásának. Mindenben — készítmények egyedüli fő aktára:

Kontsek Géza k. i. t.

Főüzlet: Kossuth-u. 15.

Telefon: 22

Mindenkit érdekel

mert őszi és téli női és férfi ruhaszöveteket legolcsóbban, nagyválasztékban

WEISZ EMIL posztókereskedésében **KOSSUTH UCCA 1. szenezhatók be.**

Bélés áruk olcsó árakkal nagyválasztékban

Meg akarják szüntetni a külügy-miniszteriumot Ausztriában

A szociáldemokraták által részvénypanamával vádolt Mataja Henrik dr. távozása befejezett tény

Bécs, november 27. A kormánykoalícióban résztvevő pártok immár végleg megállapodtak abban, hogy Mataja Henrik dr. külügyminiszter, akit a szociáldemokraták avval vádolnak meg, hogy ingyen-részvényeket fogadott el a Biedermann-banktól, a Népszövetség decemberi ülészeke után lemond. — Mataja utódját azonban nem sikerült megtalálni. Grünberger dr. volt külügyminiszter, aki jelenleg Párisban képviseli Ausztriát, nem akar visszatérni és nem hajlandó a biztos és nyugalmas követi tisztsgét a külügyminiszter izgalmas és fáradságos pozíciójával felcserélni. Pfügl báró, aki Genfben, a Népszövetség titkárságánál képviseli Ausztriát és akit a keresztényszocialisták jobboldali frakciója szeretett volna a külügyminiszteri székben látni, régi vágású diplomata, ettől eltekintve azonban eddigi magatartásával kiváltotta a szociáldemokraták ellenszenvét, — akik Pfügl külügyminisztersége esetén offenzívát indítottak volna a kormány ellen.

A parlament tagjai közül a koalíciós pártok körében Seypel exkancellár és Schönsteiner keresztényszocialista párttitkár jelöltségét is korpoltálják. Seypell azonban vizsksautasította ezt, míg Schönsteiner ről kiderült, hogy csak németül beszél és így az osztrák diplomácia

és külpolitika irányítására teljesen alkalmatlan. Mivel így nem sikerült külügyminisztert találni, a koalíciós pártok tanácskozásain felmerült az a terv, hogy ezentul a mindenkori kancellár legyen a külügyi hivatal vezetője, még pedig nem külügyminiszteri, hanem kancellári minőségben. Vagyis a külön külügyminiszteri tárcát szüntessék meg.

A koalíció képviselők közül igen sok híve van ennek a tervnek, azonban az ellenzéki szociáldemokraták tiltakoznak a külügyminiszteri tárca megszüntetése ellen azzal a megokolással, hogy Ausztria éppen a jövő évben, a népszövetségi ellenőrzés megszűnése után van rá utalva arra, hogy aktív és intenzív külpolitikát folytasson. Ennek irányítása egész embert igényel. Másrészt azonban a mindenkori kancellár a többségi párt, vagy koalíció bizalmi embere, aki azonban nem kell, hogy értesse a külpolitikát. Ilyen körülmények között a külügyminiszteri tárca tervezett megszüntetését a szociáldemokraták elhibázott dolognak tartják és azt hangoztatják, hogy Ausztria nem vághat saját husába Mataja kedvéért, aki görögötz mellett akar visszavonulni és lemondását a külügyminiszteri tárca teljes megszüntetésével szeretné megokolni.

Hamis vádat emelt egy bankigazgató ellen

Mikor az állítólagos kormányzósérítési kijelentéseket 52 ember közül senki sem hallja — Érdekes bűnpör a debreceni törvényszéken

A politika nemesak a nemzetgyűlésen, de a legkisebb községek parlamentjében is olyan hullámot ver néha, amelynek következményei nem a legkedvezőbbek. — De hát hiába, a magyar embernek betegsége a politizálás, nem tud megenni nélküle még akkor sem, ha ennek kárát vallja.

A politizálásnak köszönhetette Sári István biharnagybajomi gazdálkodó is, hogy ma a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára került.

Biharnagybajomban ugyanis Sári Istvánnak közsépolitikája sehogyssem egyezett Varga Antal bankigazgató politikai nézetével. Emiatt aztán a fondorlatos természetű Sári haragudott Varga bankigazgatóra s mindent elkövetett, hogy ártson neki.

Bár a harag nem jó tanácsadó. Sári István mégis hallgatott rá és csunya tervet eszelt ki.

Három évvel ezelőtt, 1922 novemberében feljelentette Varga Antal bankigazgatót kormányzósérítésért. E feljelentésben azt állította, hogy Varga a biharnagybajomi Polgári Körben 52 ember jelenlétében gyalázó kijelentéseket tett Horthy Miklós kormányzóra.

A debreceni ügyészség természetesen eljárást indított Varga ellen. Sok tanult hallgattak ki, de a feljelentő állításai egyáltalán nem nyertek beigazolást, sőt kiderült, hogy a tanukul megnevezett 52 ember közül senki sem hallotta az inkriminált kijelentést.

Igy aztán Sári István terve, hogy ellenségét a vádlottak padjára juttassa, kudarcra végződött, amennyiben az ügyészség az eljárás lefolytatása után Varga Antal bankigazgató ellen az eljárást megszüntette.

Ezzel azonban még nem ért véget az ügy, sőt Sári Istvánnra vonatkozólag igen szomorú fordulatot vett. Varga Antal ugyanis hamis vád és hamis tanuzás miatt feljelentette Sári, aki ellen az ügyészség megindította a bűnvádi eljárást.

Az ügyet ma tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Koháry József tanácselnök büntető tanácsa. A kihallgatás alkalmával Sári min denképpen tisztázni akarta magát, de ez nem sikerült neki. A saját feljelentése, valamint a kihallgatott tanuk ellene bizonyítottak.

A bizonyítási eljárás lefolytatása, továbbá a vád- és védőbeszéd után Koháry elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint a bíróság kétségtelenül megállapította Sári István bűnösségét s hamis vád és hamis tanuzás miatt egy hónapi fogházra, valamint egymillió korona pénzbüntetésre ítélte.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész sulyosbításért, a vádlott pedig enyhítésért a királyi ítéletábrához felebbezett.

Egy másfél éves gyermek beleluladt a dísznóusztató tóba

Mre kihúzták, már halott volt — A debreceni törvényszék 3 napi fogházra ítélte az anyát, de az ítéletet felüggesztette

A hajdunánási pajkos gyermek-sereg legkedveltebb játszóhelye volt a dísznóusztató tó. A verőfényes nyár napjain ide jöttek össze a gyermekek s a tó partján olyan boldog játékban töltötték napjaikat, mint sehol máshol.

A játszó gyermekek között volt az alig másfél éves kis Mezei Péter ke is, aki kicsi kora dacára is mindig a vezetők között volt. Ha valami csiny elkövetéséről volt szó, a hangos gyermek-sereg közül mindig a kis Mezei Péterke éles hangja sivított ki.

Egy napon azonban szomoruan ráfizetett a kis Mezei Péterke gyermek örömeire. Ez év június 27-én szokatlanul nagy örömmel játszadozott a tó partján, s különböző bravúrokkal keltette fel társai csodálatát. Vakmerőségében már odáig ment, hogy a közepen meglehetősen mély dísznóusztatóba egészen belement. A mély vizen a vakmerő

gyermek hirtelen talajt vesztett s belefordult.

A parton rémülten látták társai a kis Mezei Péterke végzetes tragédiáját s mindnyájan el kezdtek sikongani, de az elősiető dísznóusztatórok mire kihúzták Mezei Péterkét, akkor már halott volt.

A másfél éves kis gyermek tragikus halála miatt gondatlanságból okozott emberölésért eljárás indult Mezei Péterné, az édes anyja ellen.

A debreceni törvényszék dr. Serly Jenő táblabíró, főtárgyalási elnök vezetése mellett a mai napon tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást. A gyermeke halálával gondatlanságáért már eléggé megbűnhődött anyát a törvényszék 3 napi fogházra ítélte, de a büntetés végrehajtását 3 évi időtartamra felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Ittas cigányok megtámadták a Piac-utcán posztoló rendőrt

Főldhöz vágta a hegedűjét és a rendőrt akarta megölni. — Humoros jelenetek a rendőrbírságon

Két zenészcigány állt ma a rendőrségen kihágás miatt. Apa és fia november 16-án botrányos veszeke dést rendeztek éjjel a Piac-utcán s abból bonyolult kihágási ügy keletkezett. Történt ugyanis, hogy id. Magyar András és hasonnevű fia éjjel két óraker záróra után a Piac-utcán hazafelé igyekeztek. A fiatal cigány alaposan be volt rugva és mindenáron Tiszafüreden levő ideáljához akart elutazni. Az öreg Magyar András józan fejjel nem engedte fiát elutazni s emiatt amugy cigányos dialektusban zajos veszekedést csaptak. Majd az apa látva, hogy szóbeli fenytéssel nem tudja fia utazási szándékát megakadályozni, testi fenytéshez folyamodott és képen teremtette az izgága fiut. A poffon nagyot csattant a csendes éjszakában, de még ennél is hangosabb lett a fiu kiabálása.

A megyeház előtti őrszem figyelmes lett a botrányos, zajongó és verekedő cigányokra és miután első figyelmeztetésére a cigányok nem hagyták abba az éjszakai esendhaborítást, igazolásra szólított fel őket. Ifj. Magyar András fiú táznak eredt és az utánna eredő rendőr csak a Linoleum üzlete előtt érte utól, ahol a részeg cigány fiu a hegedűjét a földre csapta, majd elkezdett kiabálni.

— Jaj-jaj. — megpofoztak a rendőrök, összetörték engem is, a muzsikám is.

Rövid pillanatok alatt a helyszínre érkezett egy hazafelé igyekező pincér és egy másik rendőr is. A pincér aki szemtanuja volt az eseménynek, felháborodva hallotta a cigány vádaskodását és felíratta magát tanunak. A két rendőr pedig lefogta az ellenszegülő cigányt és a Szent Anna-utca felé vitték, ahol az ott szolgálatot teljesítő őrszemes rendőr is megjelent.

Időközben ifj. Magyar kiszabadította kezét a rendőrök közül és az egyiket kétszer mellbevágta. Ez a váratlan támadás olyan erővel történt, hogy a rendőr elesett az utca kövezetén. A következő pillanatban azonban már talpon volt és társai segítségével leteperték az ellen szegülő cigányfiut és nagy dulakodás után megbilincselve bekisérték a rendőrségre.

Ezt az ügyet ma tárgyalta Szabó Gyula rendőrkapitány. Megjelentek a két cigány és a rendőrök. A vallomások során beigazolást nyert, hogy a cigányfiu megtámadta a rendőrt és az is, hogy nem a rendőrök törték el a hegedűt ahogy a cigányok vallották, hanem ők maguk vágta két izben is földhöz, abban a reményben, hogy majd a rendőrökkel megfizettetik.

Érdekes epizódja volt a tárgyalásnak, amikor az apa cigány a fiát védte. Döntő érvelként kívánta felhozni a fia jól neveltségét is.

— Mert tetszik tudni kapitány — mondotta az öreg, — az én fiam olyan szubordináció alatt van, hogy még most is, 20 éves korában is képen vágom, ha akarom, nemhogy még ő merete volna a rendőr urat megütni.

S így tovább. A tárgyalás bővelkedett komoly és komikus részletekben. Az önként jelentkező pincér kihallgatása előlából új tárgyalást tüzött ki Szabó Gyula rendőrkapitány s akkor fogja meghozni az ítéletet a renitens cigányfiu felett.

Hirdessen a Tiszántuli Hírlapban

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

selymek, a vattanelek és mumentéle
OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.
Kiváratunkat sziveskedjenek tisztelemmel küsérni.

Aszódi és Róth divatruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.
Tiszviselőknök 5 százalékos kedvezmény.

Hírek

— *Az ev. templomban* az istentiszteletet f. hó 29-én advent első vasárnapján d. e. 10 órakor Labosa Lajos vallásánár végzi. — Szerdán d. u. 5 órakor adventi esti istentisztelet. (A templom fűtve.)

— *Dr. Schack Béla előadása a Kereskedelmi Csarnokban.* Dr. Schack Béla, m. kir. udvari tanácsos, ny. kir. főigazgató f. hó 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi Csarnokban előadást tart a kereskedő hivatásáról, amelyre a Csarnok az érdeklődőket szívesen látja.

— *Öngyilkos napszámos.* Tegnap délelőtt a Piac-utca 41. szám alatt Tar Sándor napszámos öngyilkossági szándékból veronál és hypermangán keveréket ivott. Az öngyilkosságot azonnal észrevették és az előhívott mentők beszállították Tar Sándort a belgyógyászati klinikára, ahol azonnal gyomormosást alkalmaztak rajta, amely után javulás állt be állapotában. Az élet unt napszámos a nehéz megélhetési viszonyok miatt akart az élettől megválni. Állapota nem súlyos.

— *Mig az udvaron játszott.* A múlt napokban Kioszki Mária, Deák Ferenc-utca 11. sz. alatti lakos gondatlanul játszadozott az udvaron Havas Pál helybeli kereskedő kis leányával. Kedves bohóságokat talált ki kis vendégének mulattatására. Mikor a játékban kifáradtak, bementek a lakásba, itt kellemetlen meglepetés érte Kioszki Máriát. Mig kint játszadozott az udvaron a gyerekekkel, ezalatt ismeretlen tettes beurrant a lakásba s egy értékes kézimunka-asztalterítőt ellopotott. A kár meghaladja az egy milliót. A lopással kapcsolatban Kioszki Mária feljelentést tett a debreceni államrendőrségen, ahol megindították a nyomozást az ismeretlen tolvaj kézrekerítésére.

— *Szerencsétlenül járt csecsemő.* Tegnap a Nagycsere 155. szám alatt Alajos Katalin két éves gyermek eddig még ismeretlen okokból okokból halálos sérüléssel került a debreceni klinikára. A gyermek teste égési sebekkel volt tele, amibe az éjszaka folyamán belehalt. A rendőrség megindította a nyomozást a tényállás kiderítése végett. Valószínű, hogy gondatlanságból történt valami a gyermekkel, aki hihetetlen leforrázta magát, mert a halálos sebhelyek emellett a feltevéssel melletti bizonyítanak. A nyomozás tovább folyik a szerencsétlen kisleány elhalálozása ügyében.

— *Egy betűtévedés.* Egyik legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk arról, hogy a debreceni ügyészség teljesen befejezte a vizsgálatot a pallagi gyilkosság ügyében. A lefolytatott vizsgálat következményeként 10 gyanúsított gazdász ellen az ügyészség minden eljárását megszüntetett, mivel ártatlanságuk kétségtelen beigazolást nyert. E 10 gazdász között szerepelt Simák László Sándor neve is, holott ő annak idején a Tátrában tartózkodott s így nem lehetett Debrecenben. Mint most kiderült, az illető gazdász, aki ellen a eljárást megszüntették, Simák László és nem Simák László. Ezt a betűtévedést valószínűleg egy kis elírás okozta.

A „Debrecen”, „Tiszántuli Hirlap” és a „Debreceni Hétfői Ujság” apró hirdetései a Jägeredmenyesebbek.

Allandóan szaporodik Debrecenben a tolvajok száma

Naponta több feljelentés érkezik a rendőrségre — Sok vasúti tolvajlás történt az utóbbi időben

A lopások száma Debrecenben ismét aggasztóan növekedik. A rendőrség nagy munkájával szemben allandóan érkeznek a különféle lopási esetekről a feljelentések. A mai nap folyamán a Máv. debreceni állomás főnöksége tett feljelentést lopás büntetése miatt Szabó János Vendég-utca 85. szám alatti és Strebli Gusztáv Patai-utca 12. szám alatti lakosok ellen, mert a pályaudvaron levő egyik deszkarakományból néhány szalát lopási szárdékből leemelték. A lopást a tett elkövetésekor észrevették és a közeli rendőrséggel a főnökség irodájába előállították a két embert, akik ellen az eljárást most megindította a rendőrség. A vádlottak azzal védekeztek a kihallgatás alatt, hogy már régen munka nélkül vannak és a nyomor kényszerítette őket a lopásra.

A másik feljelentést özv. Kovács Istvánné téglási trafikosa tette, aki a napokban árubevásárlás céljából Debrecenbe jött. Mikor a trafik árukat beszerzte, a vasúti állomásra ment, hogy visszautazzon Téglásra. Odahaza, amikor a csomagját kibontotta, nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy a trafik-áruk közül háromszázezer korona értékű mennyiség eltűnt. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy valóban lopás esete forog-e fent, vagy pedig valahol elvesztette a károsult a hiányzó árukat. Ezenkívül még több feljelentés érkezett a rendőrségre, amiről most még a nyomozás érdekében nem írhatunk.

Hamis milliós bankjegyet találtak Kecskeméten

Az újabb hamisítvány nem az olaszliszka rabbi gyárából került ki

Még élénk emlékezetében van a közönségnek az egész országban nagy izgalmat keltett bankjegyhamisítási ügy. A hamis milliósok botrányos ügye kapcsán vált híresebb az olaszliszka csodarabbi. Az egész országban nyomoztak a hamis milliósok után és sok helyen találtak is, de Kecskemétre nem jutott. Nagy meglepetést keltett tegnapelőtt a Kecskeméti Iparhitel intézet és Népbanknál egy hasonló lelet.

A vásárt követő napon vették észre, hogy a milliós bankjegyek között egy darab hamisítvány van. Eredetire nézve még nem áll rendelkezésre adat. Nem tudják, mi módon került a pénztárba. Lehetséges, hogy több milliós bankjeggyel együtt hozták váltás végett s a pénztárnok hirtelen nem ismer-

hette fel. A legvalószínűbb, hogy a vásár alkalmával került a bank pénztárába és a vásárosok közül hozta valaki Kecskemétre. A bankjegyet a kapott adatokkal együtt Budapestre küldték, ugyanis Budapesten legutóbb újabb hamis milliósok tűntek fel és lehetséges, hogy az itt feltalált bankjegy is a fővárosból származik. Igen primitív hamisítvány, amely kevés vizsgálat után is könnyen felismerhető. Rossz minőségű papírra nyomták és feltűnő ismertető jele, hogy hátlapján a Korún szóról hiányzik a vonás. A hamisítvány, mint megállapítható, újabb keletű — és nem olaszliszka-ról származik, az akkori hamisítványoktól teljesen eltér. A rendőrség a legközelebb körünyomozást indította.

Botrányos válópörből -- szenzációs bűnügy

Gróf Zichy Ráfael másfél évi börtönrre ítélte a törvényszék — A bírósági ítélet részletes indokolása

Budapest, november 27. Mindenfelé nagy feltűnést keltett s most másról sem beszélnek, mint arról az ítéletről, amelyet a budapesti kir. törvényszék hozott Zichy Ráfael gróf és társai ellen a gróf válópörével kapcsolatban. Tormay Cecile, a kiváló magyar író nő bűnvádi feljelentést tett Zichy Ráfael, Walter József, Deák István, Prosznyik Ferenc ellen, akik hamisítványozás, illetőleg az erre való felbujtás bűntettében voltak vádolva és emiatt indult meg ellenük az eljárás.

A tárgyalást a bíróság zártan folytatta le, tegnap este azonban az ítéletet nyilvánosan hirdette ki. Az ítélet szerint Zichy Ráfael gróf és vádlottársait a bíróság bűnösnek mondta a vád tárgyává tett cselekményben és

Zichy Ráfael grófot egy évi és hat hónapi börtönrre, továbbá 60 millió korona pénzbüntetésre

Walter Józsefet és Deák Istvánt egy-egy évi börtönrre és 10—10 millió korona pénzbüntetésre és Prosznyik Ferencét 4 havi fogházra és 2 millió korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet indokolásában megállapítja a törvényszék, hogy a gróf már mintegy 10 év óta elhidegült feleségétől és okot keresett a válásra. Tanácsadóval való okok felfedezésén fáradozott és e téren olyan gondolatokkal foglalkozott, amelyekből a válás lehetővé tételét remélte.

Amikor a grófnő kijelentette, hogy ő válni nem akar, akkor vi-

lágsszenzációs botrányal fenyegetődött és amikor a grófnő azt felelte, hogy a botránytól nem fél, mert az ő élete tiszta, akkor hamis tanukat állított elő.

Az indokolásban a bíróság bizonyítottan látta, hogy a gróf tényleg hamisítványt bérlet, őket utstással látta el és pénzelte, sőt amikor a grófnő a cselédek egy részét hűtlen szolgálat és szemtelenség miatt elbocsátotta, — a gróf azokat uradalmára vitette és ott mindennel bőségesen ellátta.

A mérleg két serpenyőjéből az indokolás szerint az egyikben nem telen, aljas rosszhiszeműség, a másikban két szellemileg és etikailag magasan álló nő erkölcsi tisztessége áll, amelyet a per anyaga egyetlen szemernyit sem homályosított el.

A bíróság előtt lefolytatott áldatlan harcban a támadó fél mindig gróf Zichy Ráfael volt. A gróf valóságos hajszát indított felesége és Tormay Cecile ellen. Hosszu éveken keresztül haditerveket szőtt a gróf és egyáltalában nem volt változatos az eszközök keresztlvitelében. Ezekkel az eszközökkel szemben szinte csodálatos, hogy a sértettek mégis aggálytalan adatokat tudtak a bíróság elé adni.

A bíróság a két fél adatait mérlegelés tárgyává tette és a mérleg egyik serpenyőjében a rosszhiszemű cselekmények garmadáját, a családi békének bármily eszközökkel való felborítási akaratát, a másik serpenyőben pedig a büntetlen ség tudatát magában hordó védekezési módot és eszközöket tette.

A bírósági ítélet ellen a vádlottak felmentésért, az ügyész pedig súlyosbíttatásért a táblához felebbeztek.

x *Ügyvédi hír.* Dr. Öreg Béla ügyvédi irodáját Varga-utca 82. sz. alá helyezte át.

Rubinstein Erna világhírű hegedűművész nő a Fővárosi Vigadóban óriási sikert aratott műsorával lép fel Debrecenben is december 1-én a Bikkában. — A részletes műsort holnap közöljük. — Jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók a Máv, 11. sz. menetjegyi irodában, Piac ucca 63 és Csanak Ker. R. T.-nál Piac ucca 51. A rendezőség felkéri mindazokat, kik jegyelőjegyzéseket eszközöltek, hogy jegyeiket 29-éig kiváltani szíveskedjenek, mert ellenesetben másoknak adja el.

— *Aki nem akarja elfogadni a szabadonbocsátást.* Tegnap este régebbi botrányos részegségből elítélt egyént állítottak elő a rendőrségre, mert a kiszabott pénzbüntetést nem fizette ki a kifizető határ időre. Természetszerűleg azonnal beutalták a fogdába, ahol a pénzbüntetésnek lezárásra való átváltoztatása után büntetésének kifizetését megkezdte. Az illető Csapó István eséplőgéptulajdonos, akinek ma délelőtt megjelent a rendőrségen a felesége és a pénzbüntetést befizette a pénztárba, hogy férjét kiszabadítsa. Ezek után felhozták Csapó Istvánt a fogdából s amikor a rendőrkapitány szabadonbocsátását kihirdette előtte, méltatlankodva vette tudomásul és még a saját költségén is le akarta ülni a három napot. Tekintettel arra, hogy a pénz be lett fizetve a pénztárba, a rendőrség nem máltányolhatta Csapó István fogvatartási kérelmét és minden tiltakozása ellenére abban a reményben bocsátotta szabadon, hogy majd a legközelebb lehet szerencséje az elzárásban is.

A „Debrecen”, „Tiszántuli Hirlap” és a „Debreceni Hétfői Ujság” apró hirdetései a Jägeredmenyesebbek.

KITUNÓ

FAJBOROK
a Gambriusban.

— **Bonyodalom egy kabát tulajdonjoga körül.** Végh Lajos debreceni lakos a múlt évben egyik használt kabátját eladta Bakó Sámuel helybeli kereskedőnek, akitől viszont egyik alkalmazottja Kovács Béla vette meg 100 ezer koronáért a már többször gazdát cserélt kabátot. A vétel után nemsokára Végh Lajos találkozott az utcán Kovács Bélával, aki már a nemrégiben vásárolt kabátjában büszkélkedett. Végh Lajos, aki nem tudott a kabát bonyolult pályafutásáról, szólta Kovács Bélának, hogy adja vissza a kabátot, mert az az övé. — Mindegyik a jogaiba érezte magát s végtére is Kovács Béla adott fordulatot az egész ügynek, amennyiben zsarolás miatt feljelentette Végh Lajost. A debreceni törvényszék ma délelőtt Végh Lajost zsarolás miatt 300 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Mit hirdet az Ingóságkövetítő** (Calvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota. Telefon 11—19.) Nagyszabású őszi vásárt tart az Ingóságkövetítő. Páratlan alkalmi vételek: valódi mesterhegedű, gordonkák, gitárok, cimbalmok, disztárgyak, régi-ségek, két békebeli minőségű réz-ágy, üstház üsttel, szobagőzfűrdők, koraótok, ingaórák, bélyeggyűjtemények, tükrök, mosdók, iskolatáska tízenhatezer koronáért, káposztagyaluk, egy nagy komplett ablakok, vendéglői pult és mindenféle ingóságok. Butorosztályunk a legolcsóbb áron ajánl: egész hálokat, vas- és rézbutorokat, gyermekágyakat, összecusukható sodronybetétes vaságyakat, fa- és széntartókat, vasfogásokat, mosdókat és mindenféle butorokat. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: futószőnyegeket mindenféle színben és a legolcsóbb árban, férfi és női télikabátokat, ruhákat nagyon olcsó ággyerítőgarnitúrákat, mindenféle butorokat, ággyelvaló gyapjuszőnyegeket és mindenféle ingóságokat. — Keresünk megvételre: koresolyákat, kályhákat, hintaszéket, betegtolókoszkat, szobaklozeteket, hencserket, diványokat, íróasztalokat, börgarnitúrákat, könyvszekrényeket, varrógépeket és mindenféle ingóságokat. Az amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságkövetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is. Ha ismerőseinek külföldre ajándéktárgyat akar küldeni, jöjjön el az Ingóságkövetítőbe, ahol valódi börgarnitúra, ridikülök, börtárcák, debreceni és hortobágyi emléktárgyak, specialitások kaphatók.

4000 koronáért hétköznap a Debrecen és a Tiszántuli Hírlap közli 10 szavazati alkalmi apróhirdetését.

Az Egyesült államok jubileuma

Nagyarányu nemzetközi kiállítást tagnak rendezni, melyen Magyarország is részt vesz

Budapest, november 27. Az észak-amerikai Egyesült Államok jubileumi ünnepe alkalmából Philadelphiában nagyarányu nemzetközi kiállítást nyitnak meg.

A kiállítás magyar csoportjának előkészítését a kereskedelmi miniszterium irányítja, a gazdasági megszervezésével pedig a budapesti ke-

reskedelmi és iparkamara foglalkozik.

Tudomásunk szerint a kereskedelmi miniszter rövidesen érkezik letre hívja az érdekelt képviselőket.

Ez a kiállítás, ha jól sikerült, hatalmas propaganda lesz a magyar ipar és kereskedelem számára.

Megszökött egy tömeggyilkos, akit a debreceni tábla kötéláltali halálra ítél

A cseh határőrségen éppn akkor tartóztatták le, mikor lengyel területre akart lépni

Budapest, november 27. Kassáról jelentik: Almágyi Mihály Alsóregnecz községben 1924-ben legyilkolta családját. A családirtót a sátorlajuhelyi bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte. Másodfokon a debreceni tábla foglalkozott a bűnperrel és kötéláltali halálra ítélte. A Kuria a büntetést helybenhagyta. Almágyi a kormányzóhoz folyamodott kegyelemért.

A kegyelmi kérvény elintézés alatt volt, amikor 1925-ben Almágyi cellatársával a 6 évre elítélt Fabricius Antallal együtt vakmerő

módon megszökött a sátorlajuhelyi törvényszék fogházából.

A cseh határőrség éppen akkor tartóztatta le őket, amikor átakartak szökni lengyel területre. A kassai törvényszék fogházába szállították a gonosztevőket. Almágyi ügyében a törvényszék úgy határozott, hogy teljesíti a magyar hatóságok kiadatási kérelmét. Almágyit ma délután kísérték a cseh-magyar határra, hogy Budapestre szállítsák és elvegye méltó büntetését.

— **Gondatlanságot 3 napi fogház.** Szutor Lajosné debreceni lakos 3 éves kis Ferenc nevű gyermeke a nyáron egyik napon, mikor nagymosás volt, az előtte hagyott marólugból beleivott néhány nap mulva meghalt. — A gondatlan anyát a debreceni törvényszék 3 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Szélhámos magánhivatalnok.** Budapestről jelentik: Gál Ernő magánhivatalnokot, aki Kerekes álneven rejtőzködött a fővárosban, mintán számtalan megtorlatlan lopás és közokirathamisítás után vidékre szökött és onnan visszatért, a detektíveknek sikerült elfogniuk és a rendőrségnek átadni.

— **Gazdasági könyvnyújtások:** Angyal Gyümölcsstermesztés, Angyal Zöldségstermesztés, Reichenbach A munkaeredmények fokozása a mezőgazdaságban, Schandl Az állattenyésztés. Szilárd mezőgazdaságtan I., II. Ezen könyvek kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében.

— **Egy oláh csendőr agyonlőtte a feleségét.** Nagyváradról jelentik: Jude Vazul román nemzetiségű rendőr öt puskalövessel agyonlőtte 28 éves feleségét. A férj részeg volt és az asszony szemrehányásokat tett neki. A gyilkos férjet a rendőrségen letartóztatták. Az asszony ma délben meghalt. Férje kijelentette, hogy semmire sem emlékszik, annyira be volt rugva.

Színház

Csokonai színház műsora:

November 27. **A nóta vége.** Operette. Timár Ilia—Károlyi Vilmos. B) bérlet.

November 28.: **A nóta vége.** Operette. Bérletszünet. — Szegő Lilly. D) bérlet.

Színházi iroda jelentése:
D) **BÉRLŐK színes figyelmébe.**
A színház igazgatósága tisztelettel

figyelmezteti és egyuttal értesíti a színház bérleit, hogy bérletnapjuk ezután **állandóan** az eddigi péntek helyett **kedden** lesz. — E beosztás már e hétre is érvényes s így december 1-én kedden D) bérlet lesz!

A DECEMBERI bérletösszegek befizetését 5 előadásra tisztelettel kéri az igazgatóság.

— **„A NÓTA VÉGE“** ma pénteken D) bérletben holnap szombaton bérletszünetben. Az állandóan fokozódó siker, melyet ez a magyar levegőjü, kivételesen mulattató operette elér, arra készítette az igazgatóságot, hogy azt még szombatra bérletszünetben is műsorra tűzze és így azok is, akik eddig nem jutottak hozzá, élvezhessék és mulathassák a nagyszerű operettet. — A pénteki előadásban Timár—Károlyi, a szombatin Szegő—Tamás játsszák Victus, illetve Béla szerepét. Természetesen mindkét előadásban bemutatják csodás táncművészetüket Sophie Soltanova és Alexander Nikitin.

— **„A PIROS BUGYELARIS“.** Csepreghy Ferenc örökszép népszínművét újítja fel vasárnap este a színház. Török bírónét ezuttal Csúrka Lenke játssza először, akit a közönség Finum Rózi szerepében annyira finnepeelt és bebizonyította az egész országban elárvult népszínmű énekesnő szerepkörre való rátermettségét. Partnere, Csillag huszárörmszerepében Krompachi lesz, akinek játékát és hangját már ebben a szerepben is elismerte a közönség. Csapó Mária, Lukács Julia, Timár Kató, László, Csolnakkossy, Endrődi, Tamás, Kristóf, Püspöki Rózi alkotják a nagyszerű együttesben a főszerepeket.

— **„A RÉGI JÓ BUDAPEST“** sláger operettet közönségre ismétlik meg vasárnap délután olcsó helyárakkal a színházban.

— **„ŐSZI SZERELEM“**, az utóbbi 10 év legszebb és legtartalmasabb színművét mutatja be hétfőn a Csokonai-színház.

A magánhivatalnok műsora:

Meteorban vasárnap: A téboly ördöge. Főszerepben Daisy Holms. „Emberék vagyunk“. 2 sláger egyszerre!

— **Orvosi hír.** Dr. Barta Gyula ideggyógyász, belgyógyász rendelőjét a Péterfia-utcaról a Piac-utca 70. szám alá helyezte át.

Mindenkinek

el kell jönni és meggyőződni

arról, hogy a legnagyobb választékban **érti,**
fiu ruhákat, olcsó árért csak a

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházában szerezhetők be.
DEBRECEN, PIAC UCCA (Közvetlen a BIKÁ alatt.)
KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI

APRÓHIRDETÉSEK

hétköznapon két helybeli újságban a DEBRECEN-ben és TISZANTULI HIRLAP-ban 4 ezer korona. — Vasárnapon három helybeli újságban a DEBRECEN-ben, a TISZANTULI HIRLAP-ban és a DEBRECENI HÉTFŐI ÚJSÁG-ban 6 ezer korona. Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50% engedmény. — Apróhirdetését feladhatja: a központi kiadóhivatalban: József kir. herceg-utca 1. szám. (Bika-épület, volt Arany Bika mozgó helyiségében. — Szöllősi Sámuel Hatvan utca 1., Csáthi könyvkereskedésében Piac-u. 8., Mélinusz könyvkereskedésében Piac-utca 26., Springer József könyvkereskedésében Piac-u. 38., Antalfy József könyvkereskedésében Szentanna- és Varga-u. sarok, Turai trafikban, Hungaria-kávéház mellett, Groskó Györgyné Szécsényi-u. 6., Kónya László Kossuth-u. 2., Révész Lajosné Péterfia-u. 11., Gruden Ferencné Péterfia-u. 57., Kovács András Kut-u. 11., Kocsák György Bethlen-u. 52., Meskó Györgyné Hatvan-u. 70., Szabó Mihály Hadházi-ut 10., özv. Bessenyei Albertné Csapó-u. 88., Czabán Nándor Cegléd-u. 22., özv. Pap Ferencné Szt.-Anna-u. 41. Hadzsi Istvánné Hunyadi-u. 10. Karacs Béla Késes-u. 69., Zsurovits Ferenc Miklós-u. 44., Hegedűs János Homokkert, Szabó Kálmán-u. 26., Szabó Ferenc csapókerthi áll. trafik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Király kávéi mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. szám. 1a.

Kötöttgombok és gombolók teveszőrből, selyemből gyári árban. — Zsinórgyár, Piac utca 32. 152

Női bársony kalapok 150,000 K-tól, női fiús kalapok 80,000 koronától Széll Gergelyné, Csapó-utca 11. 16a

Urhölgyek! Angol és francia női divatterembe készülnek: kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronáért. Bálint Margit, Péterfia 60.

Zálogház Hunyadi u. 14. 3 havi zálogkölesőket folyósít utólagos kamatfizetés mellett. 9a

Debrecenszki kárpitos mester — Halköz 8. sz. Kész hencserek, diványok, bőr és herzsely garnitúrák állandóan raktáron. Javításokat helyszínen készítik. 8a

Képektervezés, ablak üvegezés, kézimunka, gobelin festmény és ideák keretek, nász és alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban KQNC-nál, Kávin-tér 5. Telefon 503.

Hó- és sárcipők javításában utolérhetetlen Nagy József műszerész Simonffy-utca 19. 1126

Nagy óra- és ékszerjavító műhely, olcsó árak. Stassik és Blattner, műpárasok, Csapó uca 12. 617

Amerikai hölgyfodrászszalonban, Csapó-utca 56. Paróka és mindennemű hajmunka készítés. Special babanaróka 24 óra alatt készül. Szolid árak. 1137

Figyelem! Mindenki tudja meg, hogy férfi száras boxcipőt 200.000 koronáért, női száras boxcipőt 200 ezer, női fél boxcipőt 180 ezer koronáért kaphat. Férfi cipő talpalás és flekk 35.000, női talpalás és flekk 80.000, férfi cipő fejelés 110.000 K, női 100.000, felelősség mellett. Kivánságra méret után is elkészítem. — Kovács, Eötvös uca 37. — 480

Fuvarozást legolcsóbban vállal és legpontosabban eszközöl akár igás szekérrel, akár strát kocsival Pethő, Hajó uca 6. szám, hátsó udvar, Istálló Bőszörményi ut 18. 864

Új varroda nyílt Boesky-tér 2., hol kabátot, kosztümöt 150.000, ruhákat 40.000, a legújabb divat szerint is készül. Hodos Józsefné női szabó. 1091

Ugorka savanyított kilószámra kis és nagy mennyiségben kapható. Deutsch Albert és fia cégnél. 1091

Legújabb modelű női kalapok 130 ezer koronától kezdve kaphatók. Turyné, Paacsirta-utca 41. 29/a

Nagy hurka este lesz szombaton a Kovács-féle vendéglőben Bercsényi-utca 4. szám. 1117

Divatlapból készítek felöltöket, kosztümöket 200.000, bálí és ucai ruhákat 80.000, házi ruhákat 40.000 K-ért. Nyil uca 53.

Hat heti szabászatra tanítványokat felveszek. 300.000 K-ért tanítók. Nyil uca 53. 886

Butorok, sezlon, matrac legolcsóbban beszerezhetők dr. Balla butoraktárában részletre is. — Redőnyös irodabutorok, Piac uca 8. 616

Cukrászati tanfolyam. Ertesítem a nagyérdemű hölgyközönséget, — hogy e hó 27-iktől december 3-ig a beiratkozásokat eszközölöm egésznap. Miklós-utca 51 alatti üzemenben. Kristóff Károly cukrász-mester. y 1136

Külföldi bélyegek a világ minden részéből érkeztek. Bélyegotthon Fűvészkert-utca 14. Emelet 1114

Zamatos házibor literenként csak 12.000. Kapható vasárnaponként 10—4-ig Poroszlay-ut 53. 1115

LAKÁS, ÜZLET

SZOBA félkonyhás lakásom — dísnótartással, rendes lakbérrel elcserelem szoba konyhással, ráfűtéssel. Értekezni Thaisz papírkereskedésében.

Keresek belterületen jó karban levő családi házat, beköltözhető lakással. Cim a kiadóban. 952

Kiadó családi ház teljes udvar használattal. — Elhelyezés miatt azonnal beköltözhető. Csillag-u. 74. szám. 1082

Rákóczi-u. 58. alatti 1 szoba, — konyha, spájzos, villanyvilágításos lakásomat elcserelem hasonlóval. B124

Házvezetőnőnek menne teljesen megbízható nyugdíjas özvegy, esetleg fizetés nélkül is fő a jó bánásmód. Cim a kiadóban. 1119

Idős magános uriaszonyhoz társsalkodó nőnek, gondozónak elmenne vidékre fiatal intelligens uriaszony. Cim a kiadóban. 1116

Arva urileány házikisasszony-nakajánlkozik vidékre is. Cime Pereces-utca 15. sz. 1128

Két szobás, konyhás magas földszintes lakás költségmegtérítéssel kiadó Sziv-utca 14. 1112

Ujnonnan berendezett butorozott szoba esetleg kóser kosztáll azonnal kiadó Arany János-utca 12. Goldstein. 1123

Két személyes butorozott szoba kiadó Thaly Kálmán-utca 3. sz. 1129

Szoba, konyha azonnalra kiadó, esetleg butorral. Domokos Lajos-utca 16. 1090

Csapó-utca legforgalmasabb részén üzlethelyiség átadó, esetleg társulok tőkével ki hasonló tőkével rendelkezik. Cim a kiadóban. 1131

A nagy állomás közelében egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel lelépéssel átadó. B131

Cipész műhely, öt utcára nyíló berendezéssel átadó, Mester-utca 50. 1136

KERESLET

Alkalmazást nyer feltétlen megbízható, beszélőtehetséggel rendelkező leány vagy asszony. Leveleket „Állandó állás” jelígre a Debrecen kiadóhivatalába. 24a

Szolid magános özvegy nő ház-tartás minden dolgában jártas, per fekt főz, szerény fizetést igényel kis családhoz elmegy. Cim Széchenyi-utca 6. Hirlapiroda. B127

Munkás leány felvétetik Éva szikvizgyár Hatvan-u. 22. 1125

Ügyes fiút szabó tanulóknak felvesz Molnár férfisabó, Kistemplom mellett. B130

Hullott és vágott haját legmagasabb árban veszek Párisi Hölgyfodrász Tej-piac. 1127

Intelligens, középkorú nőt házikisasszonynak felveszek, jelentkezni a délelőtti órákban, Péterfia-u. 6., jobbra. B129

Tanulóknak vagy kifutóknak jobb házból való fiút azonnal felvesz a Csemege üzlet. Piac-utca 55. B132

ELADAS

20% kedvezmény mindenkinek, ki nap és esernyő szükségletét nálam szerzi be. Oriási vászások, Ernyő üzem, Sas-u. 3, javítások és áthuzások legolcsóbban.

Egy hentes mészáros üzlet szoba konyhás lakással eladó. Cim a kiadóban. 1053

Eladó szőlő, beköltözhető 3 szobás lakással, téli-nyári veranda, villanyvilágítás, jóvízü kut, pince stb. Sesta-kert, Andrassy ut 29. — Értekezni: Harmathy könyvkereskedésében, Fűvészkert utca 14. 23-a

Rother utca 4. szám alatt nagyobb minőségű alma eladó. 975

Eladó 1 topolya betétes fél háló. Csonka-utca 15. szám. 1092

Eladó 15 méter hosszú deszka szín. Holzer fatelep, Margit fürdő mellett. 1086

Zongora használt rövid, használt eladó. Péterfia-utca 18. szám alatt. 5-ik ajtó. B

Eladó szőlő, beköltözhető 3 szobás lakás, téli, nyári veranda, mellékhelyiséggel, jóvízü kut, villany, pince stb. Értekezni Harmathy könyvkereskedésében, Fűvészkert uca 14

Egy karikahajós gép eladó. Cim a kiadóban. 1100

Végig bélt férfi télikabát, 43-as cipők, egy ócska sezlon, sparhed és egyéb holmik eladók, Maróthy-utca 6. 1121

Eladó Andrassy-ut 13. számú, beköltözhető, téli-nyári modern lakású ház, 3 nyilas szőlő, fajgyümölcsös, borház, pince stb. mindennütt villany. — Pesti-utca 69. számú palltetős ház, mindennütt villany, viz. Értekezni köznapokon Fűvészkert-utca 14. Bélyegotthonban, az emeleten. 1113

Kedvező vétel: Csemege szőlő, egy kath. hold, vágóhídi villamosnál olcsón eladó. Cim a kiadóban. f 1133

Eladó egy szép, nagy szoba álló-óra. Varga-utca 13. 1137

Eladók gyalupadok és munkasztalok Sziv-utca 14. 1118

VEGYES

„Egyedül” jelígre levél van, szíveskedjen átvenni. 1130

Dísnótához szükséges husszó. dézsák nagy választékban és legolcsóbban beszerezhető Korbuly József kádármesternél, Homok-utca 14. sz. 1074

Csizmaműfa 100. kaptafa 40 ezer koronáért készül. Viszonteladókna kedvezmény. Csapó-utca 39. sz. 1055

Hó és sárcipők

javítását szakemberrel készítjük
ROSENBERG és HAMMER, Piac-u. 8.

Névnapokra, dísnótóra házi óbor 14.000 K. Kapható literenként Bőszörményi-ut 45. 447

Szükszay Aladár fodrász üzletét áthelyezte — Atilla-tér 5. sz. alól Szentanna-u. 66. sz. alá. Dr Sztankay Ába gyógyszerárta mellé.

Egy magános nő lakótársnót el, fogad 1-re. Mester-utca 13. 1095

Rövidáru, kézimunka üzlet. Piac utcán átadó. Esetleg 2 szobás lakás sal együtt. Cim a kiadóban. B128

Két-három egyén kosztra felvételik. Eötvös-utca 88. Sz. 1098

Butorozott utcai, különbejárattal 3 ablakos szoba, előszobával kiadó. Burgundia-u. 13. 1096

Orvosi rendelőnek alkalmas utcai szoba előszobával központban kiadó. Burgundia-utca 13. Telefon 1097. sz. 1097

Hó és sárcipőket autó gumit javít
ORTAV, Piac uca 9.

Jól megfizetek szépen butorozott ucai szobát fürdőszobával, központban. Ajánlatokat „Első-jére” jelíggel kiadóba. 1138

Bérvágásra lehetőleg baltával felszerelt 1—2 gépet keresünk. Telefon 10—98.

Fiatl, jó beszélő képességű leány számolásban gyakorlott, gépirásba jártas, pénztárba üzletbe, vagy irodába állást keres. Cim Hatvan-u. 36., keresztépület, hátul az udvarban.

Elmúlik a tavasz, közeleg a nyár! Ugy szép a férfi, ha jó ruhában jár! Ez pedig csak úgy lehet, ha

Végig bélt
vesz egy elegáns öltözködés
alkalmi ruhákhoz is készítenek. Vár-u. 2

Lakás csere.

Öt szoba, fürdőszoba, nagy parkirozott udvar, 800 négyzetméter gazdasági udvar, istálló, cselédlakás és 6000 négyzetméter gyümölcsös és szántóföldből álló KAROLY FERENC JÓZSEF-UT 58. sz. aiatli lakásomat elcserelem PIAC UCCA vagy ebből ágazó mellék utcában levő 5 szoba, fürdőszoba, előszoba, konyhából álló modern lakással. Értekezni lehet telefon útján is. Telefon sz. 505